

TAMPERE.
FINLAND

**YHDYSKUNTA-
LAUTAKUNNAN JA
KAUPUNKISEUDUN
JOUKKOLIIKENNE-
LAUTAKUNNAN**
strategian toteutus-
suunnitelma 2026–2029

SISÄLLYS

Johdanto.....	1
Lautakunnan strategian toteutussuunnitelman valmisteluprosessi	1
Lautakuntien tehtävät	2
Toteutussuunnitelman strateginen perusta	2
Tampereen strategia: Tekemisen kaupunki	2
Pormestariohjelma ja strategiset erillisohjelmat.....	3
Strategian painopisteet ja toimenpidekokonaisuudet	3
Lautakunnan toimenpidekokonaisuuksien kuvaus	5
Hankintalinjaukset	10

JOHDANTO

Lautakunnan toteutussuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää (kuva), jolla tuetaan ja ohjataan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.

Toteutussuunnitelma laaditaan valtuustokaudelle 2026–2029. Se tarkentaa ja toimeenpanee Tampereen strategiaa, strategiaa täydentäviä ohjelmia ja suunnitelmia sekä strategian laadinnan pohjana olevaa pormestariohjelmaa. Toteutussuunnitelmaan kootaan lautakunnan alaista toimintaa ohjaavat strategian painopisteet sekä niitä toteuttavat toimenpidekokonaisuudet. Lisäksi strategian toteutussuunnitelma sisältää muut mahdolliset linjaukset lautakunnan alaisen toiminnan johtamiseksi. Toteutussuunnitelmissa esitetään myös strategian ja toimenpidekokonaisuuksien toteuttamiseen liittyvät riskit ja epävarmuudet sekä pitkän aikavälin hankintalinjaukset.

Toteutussuunnitelmien toimenpidekokonaisuuksien etenemisestä raportoidaan lautakunnalle vuositasolla kolme kertaa vuodessa.

LAUTAKUNNAN STRATEGIAN TOTEUTUSSUUNNITELMAN VALMISTELUPROSESSI

Toteutussuunnitelmaa on valmisteltu elokuusta 2025 alkaen uuden Tekemisen kaupunki -kaupunkistrategian sekä Ilmari Nurmisen pormestariohjelman pohjalta. Koko kaupungin yhteinen lautakuntien ja konsernihallinnon toteutussuunnitelmien valmistelun aloitustilaisuus järjestettiin 4.9.2025.

Kaupunkiympäristön palvelualueella valmistelua on tehty tiiviissä yhteistyössä palvelualueen johtoryhmän, asiantuntijoiden, henkilöstön ja lautakunnan kanssa. Yhdyskuntalautakunnan jäsenille toteutettiin marraskuun alussa ennakkokysely, jolla kerättiin lautakunnan syötteitä toteutussuunnitelman valmisteluun. Toteu-

tussuunnitelman valmistelun lähetekeskustelu järjestettiin yhdyskuntalautakunnassa 18.11. ja kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa 3.12. ja lautakuntien evästyksiset huomioitiin suunnitelman jatkovalmistelussa.

Kaupunkiympäristön palvelualueella toteutussuunnitelman valmistelua pohjustettiin laajennetun johtoryhmän työpajassa 9.10. ja varsinaisen johtoryhmän työpajassa 3.11. Palveluryhmät ovat järjestäneet marras-joulukuun aikana omia työpajojaan mahdollisimman laajan asiantuntijaosallistumisen varmistamiseksi. Lisäksi palvelualueen asiantuntijat ovat käyneet valmistelun aikana vuoropuhelua mm. keskeisten strategisten erillisohjelmien valmistelijoiden sekä kehitysohjelmien vastuuhenkilöiden kanssa. Näin on pyritty varmistamaan, että toteutussuunnitelman toimenpidekokonaisuuksissa on tunnistettu oikeat keinot strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toteutussuunnitelman valmistelussa ei toteutettu erillistä kuntalaisosallistumista, vaan valmistelun lähtökohtana toimi kaupungin strategian valmistelutyössä kevään 2025 aikana koottu laaja osallistumisen aineisto. Lisäksi palvelutoiminnasta kerätään systemaattisesti erilaisin menetelmin asiakaskokemustietoa ja -tarpeita toiminnan kehittämiseen.

Toteutussuunnitelma hyväksyttiin kaupunkiympäristön palvelualueen johtoryhmässä 28.1.2026, joukkoliikennelautakunnassa 4.2.2026 ja yhdyskuntalautakunnassa 10.2.2026.

LAUTAKUNTIEN TEHTÄVÄT

Yhdyskuntalautakunnan tehtävänä on järjestää kaupunkirakenteen kehittämistä kokonaisuutena, kaupunkisuunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevat palvelut sekä viranomaispalvelut. Lautakunnan tehtävänä on vastata kestävän kaupunkikehityksen ja ympäristöpolitiikan linjausten ja sitoumusten koordinaatiosta, toimeenpanosta, projektoinnista ja seurannasta. Lautakunnalle kuuluu liikenteen hallinta lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennusjaostolle sekä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kuuluvia tehtäviä, tulvariskien hallinta sekä yleisen vesi- ja viemärilaitoksen toiminta-alueesta määrääminen.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii Tampereen, Nokian, Oriveden, Ylöjärven ja Kangasalan kaupunkien sekä Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kuntien yhteisenä seudullisena joukkoliikenteen viranomaisena Tampereen kaupunginvaltuuston ja -hallituksen alaisuudessa. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan tehtävänä on järjestää joukkoliikenne Tampereen kaupunkiseudulla yhteistoimintana kaupunkiseudun kuntien kanssa. Yhteistoiminnan tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää yhteistyötä joukkoliikenteen järjestämisessä sekä kehittää ja koordinoida seudullista joukkoliikennettä niin, että palvelutaso paranee ja palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja edullisesti.

TOTEUTUSSUUNNITELMAN STRATEGINEN PERUSTA

Tampereen strategia: Tekemisen kaupunki

Tampereen strategia on ylin kaupungin toimintaa ohjaava asiakirja ja se luo pohjan kaupungin strategiselle johtamiselle ja kehittämiselle vuoteen 2035 asti. Strategiassa on määritelty kaupungille visio, strategiset painopisteet sekä valtuustokauden tavoitteet ja mittarit, jotka kertovat, miten strategiaa toteutetaan ja miten strategian toteutumista seurataan.

Seuraava kuva koostaa yhteen [Tampereen strategian](#).

Pormestariohjelma ja strategiset erillisohjelmat

Tampereen strategia Tekemisen kaupunki on valmisteltu Ilmari Nurmisen pormestariohjelman pohjalta. Strategian toteutussuunnitelmat ja vuosisuunnitelmat ovat keskeiset asiakirjat, joiden avulla varmistetaan pormestariohjelman toimeenpano valtuustokauden aikana.

Strategiset erillisohjelmat tarkentavat kaupungin strategista tahtotilaa ja keinoja strategiin tavoitteisiin pääsemiseksi. Ne valmistellaan lähtökohtaisesti koko valtuustokaudeksi rinnakkain strategiavalmistelun kanssa. Strategiset erillisohjelmat ohjaavat palvelusuunnitelmien valmistelua (erityisesti toimenpidekokonaisuudet) ja ne huomioidaan vuosisuunnitelmissa (toimenpiteiden valmistelu).

Yhdyskuntalautakunnan ja kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan keskeisiä strategisia erillisohjelmia ovat Ilmasto- ja ympäristöpoliittiset linjaukset, Maankäyttöpoliittiset linjaukset, Talouden tasapaino-ohjelma sekä Henkilöstöpoliittiset periaatteet.

STRATEGIAN PAINOPISTEET JA TOIMENPIDEKOKONAISUUDET

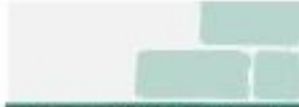
Tampereen strategia Tekemisen kaupunki jakautuu neljään painopisteeseen, jotka ovat: Elämäniloa, Kestävyyttä, Edelläkävijyyttä ja Yhdessä. Painopisteitä konkretisoidaan niille asetetuille toimenpidekokonaisuuksilla. Toimenpidekokonaisuudet kuvaavat niitä keskeisiä temaattisia kokonaisuuksia ja kehittämisen kärkiä,

joissa lautakunnan alaista toimintaa tulee uudistaa, muuttaa tai painottaa, jotta strategian painopisteet ja niille asetetut valtuustokauden tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Toimenpidekokonaisuudet ohjaavat vuosisuunnitelmien vuosittaisten toimenpiteiden määrittelyä.

Seuraava kuva koostaa yhteen strategian painopisteet ja lautakunnan toimenpidekokonaisuudet.

KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKKENNELAUTAKUNTA
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA

Kehittämisen toimenpidekokonaisuudet valtuustokaudelle

 Elämänla.	 Kestävyyttä.	 Idelläkävijyyttä.	 Yhdessä.
1. Luonnon ja kaupunkilaisten hyvinvointia tukeva kaupunkisuunnittelu	3. Kaupungin kasvun suuntaaminen kestävästi	5. Keskustan elinvoiman vahvistaminen	6. Henkilöstön hyvinvointi ja uudistumiskyky
2. Varautuminen ja turvallisuuden vahvistaminen kaupunki-ympäristössä	4. Kestävä liikkuminen		7. Talouden tasapainottaminen
			8. Kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten ja kumppaneiden kanssa

Strategian painopisteeseen liittyen on tunnistettu myös merkittävimmät strategiset riskit, jotka voivat vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen. Riskit on tunnistettu toimenpidekokonaisuuden näkökulmasta kiinnittymen lautakunnan alaiseen toimintaan ja tavoitteisiin. Strategian toteutus suunnitelmassa tunnistetut laaja-alaiset strategiset riskit konkretisoituvat palvelualueen alaisten palveluryhmien omissa riskiprofiileissa erilaisiksi yksityiskohtaisemmiksi riskeiksi, joita hallitaan hyvin moninaisilla johdon päättämällä toimenpiteillä.

Lautakunnan toimenpidekokonaisuuksien kuvaus

Strategian painopiste 1: Elämäniloa

Kaikkien Tampere – hyvinvointi kuuluu jokaiselle

Mielekkään vapaa-ajan mahdollistaja

Oppimisen iloa johtavassa sivistyskaupungissa

Toimenpidekokonaisuus	Kuvaus ja kärjet
1. Luonnon ja kaupunkilaisten hyvinvointia tukeva kaupunkisuunnittelu	Kehittämisen kärjet 2026–2029: • Parannamme kaupunkilaisten ja luonnon hyvinvointia siniviherverkostoa kehittämällä sekä vahvistamalla monimuotoista lähi- luontoa toteuttamalla luonnon monimuotoisuusohjelmaa, luonnon suojelualueohjelmaa, viheralueohjelmaa, asemakaavoitusohjelmaa sekä maankäyttöpolitiikkaa. • Huolehdimme terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä, jossa ympäristön tila on hyvä, ja kaupunki sopeutuu ilmastonmuutokseen. Toteutamme Hiilineutraali Tampere tiekartan toimenpiteitä, lisäämme kaupunkivihreää sekä edistämme hulevesiohjelman luontopohjaisia ratkaisuja. • Toteutamme liikkumisen ohjauksen toimenpiteitä ja madallamme kynnystä liikkua kestävästi kaupungin hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Huolehdimme kestävästä liikkumisesta edellytyksistä kaupunki- ja liikennesuunnittelun sekä aktiivisen viestinnän avulla. • Ehkäisemme suunnitelmallisesti alueiden eriytymistä esimerkiksi kaavoituksen sekä viher- ja liikennesuunnittelun keinoin. Keskitymme kaupunginosakehittämisen kohdealueisiin ja rohkaisemme kaupunkilaisia oman asuinalueensa kehittämiseen.
2. Varautuminen ja turvallisuuden vahvistaminen kaupunkiympäristössä	Kehittämisen kärjet 2026–2029: • Liikenneturvallisuuden parantaminen katujärjestelyiden avulla kriittisissä kohteissa pisteytyksen perusteella • Ulkovalaistuksen alueellisten peruskorjausten jatkaminen • Hulevesitulvien riskin vähentäminen sekaviemäroinnin eriyttämisen avulla keskusta-alueella • Taitorakenteiden peruskorjausohjelman laatiminen ja toteuttaminen • Turvallisuuden tunteen ja viihtyisyyden parantaminen kaupunkiympäristössä • Varautumisen sisäisen toimintamallin vahvistaminen viranomais- ten välillä

	Hulevesijärjestelmän toimivuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Taitorakenteiden kuntotietoa ylläpidetään ja tehdään välttämättömät peruskorjaukset.
--	--

Painopisteeseen liittyvät strategiset riskit ja epävarmuudet

Lautakunnan painopisteeseen liittyvät merkittävimmät strategiset riskit, jotka voivat vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen:

1. Ilmastonmuutoksen varautumisen ja sopeutumisen riittämättömyys kaupunkisuunnittelussa. Ilmastonmuutokseen varautumista ja sen vaikutuksia ei osata tai pystytään huomioimaan riittävästi, talouden reunaehdot tuovat vaikeutta sitoutua riittäviin toimenpiteisiin.
2. Liikennejärjestelmän toimivuus, kun useita hankkeita on käynnissä samanaikaisesti
3. Rahoitus ei riitä päätettyjen hankkeiden ja palvelutason tuottamiseen.

Strategian painopiste 2: Kestävyttä

Ilmastotyön vastuunkantaja

Luonnon monimuotoisuuden suunnannäyttäjä

Omaleimaisista kaupunginosistaan ylpeä

Toimenpidekokonaisuus	Kuvaus ja kärjet
3. Kaupungin kasvun suuntaaminen kestävästi	Kehittämisen kärjet 2026–2029: • Vahvistamme maankäyttöpolitiikan mukaista laadukasta, kestäväää ja luonnoltaan monimuotoista yhdyskuntarakennetta toteuttamalla asemakaavoitusohjelmaa ja luonnon monimuotoisuusohjelmaa. • Kaupungin kestävä kasvu perustuu ekologisten, sosiaalisten ja taloudellisten tavoitteiden kunnianhimoiseen yhteensovittamiseen, jota tuemme hyvällä vuorovaikutuksella jo prosessin alussa. Rakennettu ympäristö tukee kestäväää liikkumista, vahvistaa luontoa sekä hillitsee ja sopeutuu ilmastonmuutokseen. • Infrarakentaminen on vähäpäästöistä ja hankinnoissa lisätään uusio- ja kierrätysmateriaalien käyttöä ja maamassat kiertävät tehokkaasti. Rakentamisessa, ja siihen vaikuttavassa suunnittelussa sekä aluevarauksissa kiertotalous ja sen edistäminen huomioidaan varhaisesta suunnittelusta toteutukseen.

	• Varmistamme Tampereen kestävän kasvun ja kehittymisen mahdollisuudet Eteläisen kaupungin kehitysohjelmalla sekä laatimalla eteläisen kaupunkikehittämissuunnan vaiheyleiskaavan. • Vastaamme kaupungin sekä elinkeinoelämän monipuolisiin tarpeisiin strategisella yleiskaavoituksella sekä vuosittain päivitettävällä viisivuotisella asemakaavoitusohjelmalla. Tätä tuetaan tarkoituksenmukaisella tietotuotannolla. • Selvitystyötä vakituisen asumisen sallimisesta pyritään jatkamaan ja huomioimaan valmistelussa olevan alueidenkäyttölain mahdollinen ohjauksen keveneminen.
4. Kestävä liikkuminen	Kehittämisen kärjet 2026–2029: • Vastaamme joukkoliikenteen merkittävään kehittämiseen ratikkaliikenteen vaikutusalueen ulkopuolelle toteuttamalla korkealaatuista Superbussiliikennettä • Suunnittelemme ratikan laajentumista Ylöjärven ja Vuoreksen suuntiin. • Raidereformi uudistaa junaliikenteen järjestämisen 2030-luvulla Suomessa ja Tampereen seutu valmistautuu siihen lähijunaliikennettä ja sen toimintaympäristöä kehittämällä. • Kävelyn ja kaupunkielämän sekä pyöräliikenteen kehittämisohjelmien toimenpiteiden viedään eteenpäin. • Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman ja pysäköintipolitiikan toimenpiteitä edistetään. • Toteutamme Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan toimenpiteitä liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi.

Painopisteeseen liittyvät strategiset riskit ja epävarmuudet

Lautakunnan painopisteeseen liittyvät merkittävimmät strategiset riskit, jotka voivat vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen:

1. Kaupungin kasvun taloudellisiin ja määrällisiin sekä toisaalta siniviherrakenteen ja ilmastokestävyyden vahvistamiseen liittyvät keskenään ristiriidassa olevat tavoitteet.
2. Hankkeiden priorisoinnissa epäonnistutaan. Ei pystytä vastaamaan laadullisesti kaupungin kasvuun.
3. Resurssien rajallisuus kasvun mahdollistamisessa, rahoitus ja osaaminen
4. Hiilineutraali Tampere tiekartan liikennettä koskeissa tavoitteissa epäonnistuminen
5. Keskenään ristiriitaiset kaupunkikehityksen tavoitteet

Strategian painopiste 3: Edelläkävijyyttä

Vetovoimainen osaamisen keskittymä

Kasvun veturi

Kansainvälinen ja kiinnostava elämysten kaupunki

Toimenpidekokonaisuus	Kuvaus ja kärjet
5. Keskustan elinvoiman vahvistaminen	Kehittämisen kärjet 2026–2029: • Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman toteuttaminen kaupungin-hallituksen ohjauksessa • Varmistamme keskustan kehittämisen kunnianhimon ja ajantasai-suuden päivittämällä keskustan kehittämislinjaukset yhteistyössä palvelualueiden, konsernihallinnon ja keskeisten sidosryhmien kanssa. • Kehitämme asemakortteleiden aluetta, viihtyisyyttä ja sujuvuutta sekä vahvistamme edellytyksiä elinkeinojen ja asumisen sijoittumi-selle rautatieaseman ympäristöön. • Mahdollistamme tulevaisuuden kehittämishankkeet ja sujuvan liik-kumisen keskustassa toteuttamalla muun kehittämisen kannalta välttämättömiä keskustan maanalaisia ratkaisuja. • Tuemme Särkänniemen elämysalueen kehittämistä kokonaisuutena yhteistyöllä, vahvistamme alueen ympärivuotista käyttöä ja luomme edellytyksiä toimijoiden sijoittumiselle alueelle. • Laadimme toteuttamiskelpoisen vision Ratinan suvannon, Tampe-reen stadionin ja Takon alueen kehittämiseksi ja käynnistämme sen toteutuksen.

Painopisteeseen liittyvät strategiset riskit ja epävarmuudet

Lautakunnan painopisteeseen liittyvät merkittävimmät strategiset riskit, jotka voivat vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen:

1. Kärkihankkeiden viivästyminen ja kustannusten nousu. Riskinä myös, että kärkihankkeet ajavat perustoi-minnan ohi aiheuttaen haasteen perustoiminnan resurssointiin.
2. Liikennejärjestelmän toimivuus, kun useita hankkeita on käynnissä samanaikaisesti.
3. Strategisten hankkeiden hankeneuvotteluissa epäonnistuminen.

Strategian painopiste 4: Yhdessä

Toimenpidekokonaisuus	Kuvaus ja kärjet
6. Henkilöstön hyvinvointi ja uudistumiskyky	Kehittämisen kärjet 2026–2029: • Luodaan yhteinen malli keskeisten osaamistarpeiden tunnistami-seen ja ennakointiin (esim. kyvykkyysien tunnistaminen, osaami-sen johtamisen käytänteet, laadukas rekrytointi, seuraajasuunnit-telu) • Mahdollistetaan työn kehittäminen ja luovat uudet ratkaisut, tue-taan esihenkilötyötä sujuvoittamalla arjen käytänteitä

	• Vahvistetaan kaupunkitasolla määriteltyjä henkilöstöpoliittisia periaatteita ja johtamisen osaamisvaatimuksia palvelualueella, tuodaan tiedolla johtaminen osaksi palvelualueen henkilöstötyötä • Tunnistetaan organisaatiokulttuurin vahvuudet ja kehittämiskohteet, johdetaan muutosta yhteisöllisyyttä ja asiakaslähtöisyyttä edistään.
7. Talouden tasapainottaminen	Kehittämisen kärjet 2026–2029: • Talouden tasapaino-ohjelman toteuttaminen: prosessien sujuvuus, kunnossapidon toteuttaminen edullisemmin • Talouden johtamisen vahvistaminen palveluryhmä- ja yksikkötasolla • Kustannusten hillintä sopimusohjauksen keinoin • Investointien pitkäjänteisen suunnittelun kehittäminen joustavammaksi ja muuttuvat tilanteet huomioivaksi • Kiertotalouden näkökulmien huomioiminen rakentamisessa, ja siihen vaikuttavassa suunnittelussa sekä aluevarauksissa. Kiertotalous ja sen edistäminen huomioidaan varhaisesta suunnittelusta toteutukseen niin, että siitä on saatavissa myös taloudellista säästöpotentiaalia.
8. Kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten ja kumppaneiden kanssa	Kehittämisen kärjet 2026–2029: • Vahvistamme osallisuutta ja vuorovaikutusta toteuttamalla Osallisuus- ja yhteisöllisyysuunnitelmaa palvelualueella. Vahvistamme yhteistyötä eri asukasryhmien, yhdistysten ja yritysten kanssa. • Kehitämme vieraskielisille suunnatun palveluviestinnän tilannekuvaa ja tarpeiden kartoittamista • Luomme mahdollisuuksia yhteisöllisyydelle ja kaupunkilaisten omaehtoiselle toiminnalle vahvistamalla osallisuutta oman asuinalueensa kehittämisessä sekä kasvattamalla kuntalaisten luonto-osallisuutta toteuttamalla LUMO-ohjelman toimenpiteitä. • Parannamme joukkoliikenteen asiakaskokemusta kehittämällä digiasiointia • Vahvistamme tiedon hallintaa sekä tiedolla johtamisen edellytyksiä, toimintatapoja ja osaamista. Lisäämme IoT-alustan, kaupunkitietomallin ja digitaalisten kaksosten hyödyntämistä kaupunkiympäristön prosesseissa ja kehittämisen havainnollistamisessa asukkaille.

Painopisteeseen liittyvät strategiset riskit ja epävarmuudet

Lautakunnan painopisteeseen liittyvät merkittävimmät strategiset riskit, jotka voivat vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen:

1. Työhyvinvoinnin heikkeneminen.
2. Oman kehitystyön suunnitelmallisuus, riittävä ajankäyttö ja resursointi
3. Suurten investointien takia korjausrakentamisesta joudutaan tinkimään

HANKINTALINJAUKSET

Hankintalinjauksilla määritellään ulkoisten hankintojen roolia toiminnassa, palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä sekä ohjataan lautakunnan alaista hankintatoimintaa ja tavoiteltavia tuloksia. Hankintalinjaukset täsmentävät, miten hankintatoiminnassa toteutetaan kaupungin hankinnan strategisia painopisteitä.

Strateginen hankekehitys ja kehitysohjelmat

Strategisen hankekehityksen, Viiden tähden keskusta, Hiedanranta ja Etelän kasvusuunta -kehitysohjelmien vuotuinen talousarvio (käyttötalous ja investoinnit) vaihtelee valtuustokauden aikana investointimäärärahoiden vaihtelun vuoksi 35–55 miljoonan välillä. Tästä hankintojen osuus on noin 95 prosenttia. Hankintojen pääkategoriat ovat hankekehitys, yleissuunnittelu, rakennussuunnittelu ja rakennusurakat.

Palveluhankinnoissa käytetään pääsääntöisesti voimassa olevia puitesopimuksia. Tarvittaessa toteutetaan hankintalain mukaisia kilpailutuksia ja pienhankintoja. Merkittävät rakennusurakat on jo kilpailutettu aiemmin lukuun ottamatta yhteishankintoja Finnpark Parkisto Oy:n kanssa. Valtuustokauden aikana ei ole näillä näkymin tulossa merkittäviä rakennuskohteiden urakkakilpailuja.

Toimintaympäristö

Investointikohteita on priorisoitu ja siirretty toteutettavaksi myöhemmin ja pidemmällä aikajänteellä, mutta ostopalvelut ovat merkittävä osa palveluryhmän toimintaa jatkossakin. Kaupunkiympäristön suunnittelussa markkinat ovat osittain keskittyneet kansallisiin monialatoimistoihin. Hankintalakimuutoksen ei arvioida merkittävästi vaikuttavan hankekehityksen hankintaprosesseihin.

Strategiset painopisteet

Strategisen hankekehityksen palveluryhmän hankintalinjaukset perustuvat kaupungin strategiaan hankintalinjauksiin, joita päivitetään parhaillaan vastaamaan kaupungin strategiaa ja tulevaisuuden muutoksia. Keskeisiä linjauksia ja painopisteitä ovat ympäristö- ja sosiaalinen vastuu, taloudellisuus ja arvon tuottaminen. Strateginen hankekehitys toimii vahvana tilaajana, luotettavana kumppanina ja hyödyntää hankintayhteistyötä jatkuvaan oppimiseen.

Joukkoliikenne

Joukkoliikennelautakunnan palvelujen sekä aineiden ja tarvikkeiden ostot ovat vuositasolla noin 93 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 82 % lautakunnan toimintamenoista. Vuosittaiset hankinnat koostuvat merkittävilta osin bussiliikenteen ostopalveluista. Joukkoliikennettä tukevien ICT- ja maksujärjestelmien ylläpidon ja kehittämisen hankinnat toteutuvat yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Toimintaympäristö

Joukkoliikennepalvelujen tarjouskilpailuihin osallistuu tyypillisesti useita eri kokoisia palveluntarjoajia, mikä ylläpitää toimivaa ja kilpailukykyistä markkinatilannetta. Bussiliikenteen tuotannosta vastaavat tällä hetkellä kaupungin oman tuotannon lisäksi seitsemän erikokoista yksityistä yritystä. Oman tuotannon osuus on hieman alle 30 prosenttia markkinasta.

Lainsäädäntö velvoittaa, että hankittavasta bussiliikenteestä noin 60 prosenttia tuotetaan puhtailla käyttövoimilla, kuten sähköllä, uusiutuvalla dieselillä, biokaasulla tai vedyllä. Lisäksi vähintään puolet tästä puhtaasta käyttövoiman osuudesta tulee olla sähköä.

Strategiset painopisteet

Bussiliikenteen hankinnat ajoitetaan siten, että kilpailutuksia järjestetään vuosittain. Kilpailukohteiden vaihtelevilla kokoluokilla varmistetaan, että pienet ja suuret toimijat voivat osallistua tarjouskilpailuihin. Hankintoja kehitetään korostamalla entistä enemmän laadullisia tekijöitä. Bussiliikenteen palveluhankinnoissa hyväksytään lainsäädäntöä tiukemmin pääsääntöisesti vain puhtaat käyttövoimat. Hankinnoissa huolehditaan sähköliikenteen lakisääteisen osuuden toteutumisesta, mutta muut puhtaat käyttövoimat voidaan valita markkinaehtoisesti kohdekohtaisesti.

Tampereen kaupunkiliikenne Oy:n liikennetuotannossa siirrytään lähivuosina merkittävässä määrin sähköbusseihin ja siihen tarkoitukseen on tavoitteena rakentaa uusi tai uudet varikot. Kaupunkiliikenteen liikennöimät linjat valikoidaan jatkossa niin, että niiden hoitaminen varikolta on talouden ja toiminnan näkökulmasta perustelluinta.

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Kaupunkiympäristön suunnittelun hankinnat ovat pääosin puitesopimuksilla tilattavia asiantuntijapalveluita, joihin sisältyy yleis- ja asemakaavasuunnitteluun, liikenteeseen, viheralueisiin sekä hulevesiin liittyviä suunnitelmia ja selvityksiä. Vuotuinen talousarvio (käyttötalous) vaihtelee valtuustokauden aikana arviolta xx-xx€. Hankinnoissa korostuu asiantuntijapalvelun laatu ja kustannustehokkuus.

Toimintaympäristö

Hankintalain muutosten ei arvioida tuovan vaikutuksia kaupunkiympäristön suunnittelun hankintoihin. Markkinavuoropuhelua on järjestetty eritoten uusien kilpailutettavien hankintakokonaisuuksien osalta. Lisäksi hankintoja on jaoteltu osa-alueisiin laajan osallistumisen mahdollistamiseksi. Talouden tasapainotusohjelman mukaisesti konsulttipalvelujen käyttöä tehostetaan.

Strategiset painopisteet

Tampereen kaupungin strategiaan vastatakseen hankinnoilta odotetaan entistä enemmän monialaisuutta ja kestävyysosaamista, digitaalisuuden hyödyntämistä, ketteryyttä ja rohkeutta tarttua uusiin haasteisiin ja kokeiluihin.

Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito

Kaupunkiympäristön rakennuttamisen ja ylläpidon hankinnat toteutetaan eri hankintatavoilla. Katu- ja kunnallistekniikan asiantuntijapalvelut hankitaan pääosin kilpailutetuilla puitesopimuksilla. Vuotuinen talousarvio vaihtelee valtuustokauden aikana arviolta 4-6M€. Hankinnoissa korostuu asiantuntijapalvelun laatu ja kustannustehokkuus. Rakennusinvestointeja toteutetaan eri kokoisina urakoina, jolloin kohteisiin saadaan kohteen vaatimukset huomioiden mahdollisimman laaja tarjoushalukkuus. Markkinoilta hankittavan rakennusinvestointien määrä vaihtelee vuosittain 40–50 M€. Noin 10 M€ rakentamisen määrää hankitaan in-house yhtiötä Tampereen Infra O: yltä. Uusien yritysten mahdollisuus tarjota urakoita huomioidaan kohteen vaatimusten edellyttämällä tavalla. Pienempiä urakoita hankitaan kilpailutetun puitejärjestelyn perusteella hyödyntäen minikilpailutuksia. Katujen ja puistojen kunnossapito hankitaan toistaiseksi kaupunginvaltuuston vuonna 2019 tekemän päätöksen mukaisesti in-house yhtiöltä Tampereen Infra Oy:lta. Sopimuksen vuosiarvo on noin 20 M€.

Toimintaympäristö

Hankintalain muutosten ei arvioida tuovan vaikutuksia kaupunkiympäristön rakentamisen tai ylläpidon hankintoihin. Markkinavuoropuheluja on järjestetty erityisesti vaativien kilpailutettavien rakennusurakoiden osalta. Rakennusalalla on ollut piirteenä toimialan yritysjärjestelyt, joilla yritykset pyrkivät vastaamaan suurien infrahankkeiden toteuttamisedellytyksiin. Toisaalta samaan aikaan syntyy myös uusia yrityksiä alalle. Tilaajilla on suuri merkitys, kuinka uudet, pienet tai keskisuuret yritykset pystyvät tarjoamaan palveluita suoraan tilaajalle. Yrityksillä on kuitenkin mahdollisuus olla myös osana hankintaketjua.

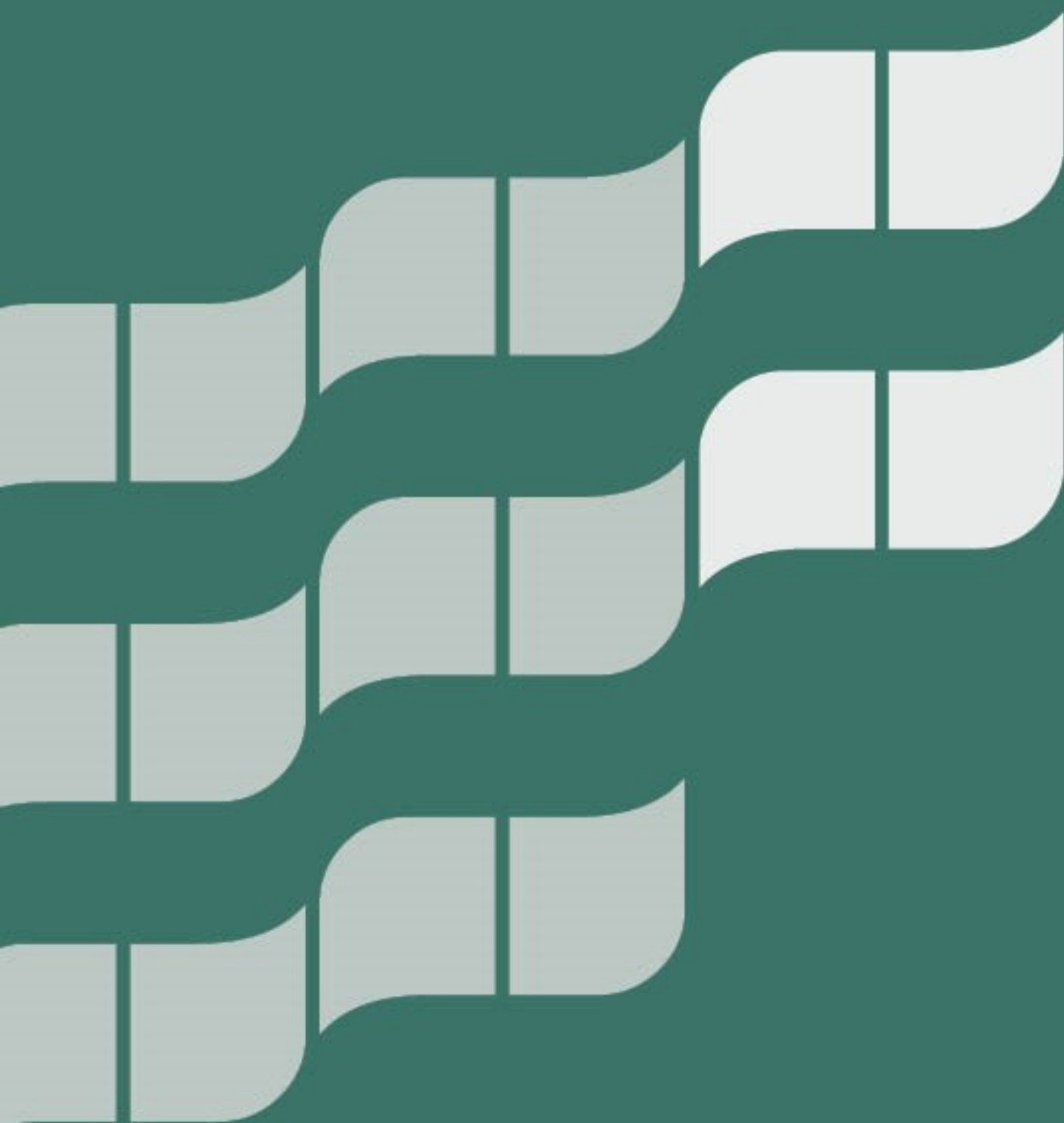
Strategiset painopisteet

Tampereen kaupungin strategiaan vastatakseen hankinnoilta odotetaan entistä enemmän monialaisuutta ja kestävyysosaamista, digitaalisuuden hyödyntämistä, ketteryyttä ja rohkeutta tarttua uusiin haasteisiin ja kokeiluihin.

Hankinnat ilmasto- ja luontotavoitteiden edistäjänä

Hankinnat ovat keskeinen keino edistää luonnon monimuotoisuutta, kiertotaloutta ja hiilineutraaliutta. Tampereen kaupungin kulutuksen suurimmat luontovaikutukset syntyvät ilmastonmuutosta kiihdyttävistä päästöistä ja maankäytön muutoksista. Kaupunki voi vaikuttaa näihin tekijöihin suoraan erityisesti omien hankintojensa kautta. Tavoitteena on varmistaa, että ilmasto- ja luontovaikutukset otetaan huomioon kaikissa keskeisissä hankintakategorioissa ja osana hankintojen elinkaariajattelua.

Strategian mukaisesti kiertotalouden periaatteet on vakiinnutettu kaupungin toimintaan. Hankinnoissa vahvistetaan sosiaalisen ja ekologisen vastuullisuuden toimintatapoja. Luonnon monimuotoisuuden huomioimiseen liittyviä kriteerejä kehitetään johdonmukaisesti ja otetaan huomioon kaikissa keskeisissä hankinnoissa.

TAMPERE